

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA HUDEBNÍ KULTURY

Organizace hudebního života v Přešticích

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Tereza Váchová

Popularizace hudební kultury

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Daniela Mandysová

Plzeň, 2016

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni 30. června 2016

vlastnoruční podpis

Touto cestou bych chtěla poděkovat doc. PaedDr. Daniele Mandysové za trpělivost a ochotu při vypracování této diplomové práce.

Obsah

Úvod	6
1 Lokace a pohled do historie Přeštic.....	8
2 Kulturní život na Přešticku v minulosti.....	13
2.1 Přeštice	13
2.1.1 Zpěvácký spolek Skála	15
2.1.2 Osobnosti spolku Skála.....	16
2.2 Dolní Lukavice.....	17
2.3 Lužany.....	19
3 Kulturní život Přeštic a blízkého okolí v dnešní době	21
3.1 Kulturní a komunitní centrum Přeštice	21
3.1.1 Kulturní akce v Přešticích.....	22
3.2 Základní umělecká škola Přeštice	24
3.2.1 Dechový orchestr ZUŠ Přeštice.....	26
3.2.2 HLÁSEK ZUŠ Přeštice.....	27
3.2.3 MINIHLÁSEK ZUŠ Přeštice.....	28
3.3 Pěvecké sbory při základní škole Josefa Hlávky	29
3.4 Carmina Přeštice.....	31
3.5 Hudební club Přeštická stodola.....	33
3.6 Emesis.....	34
3.7 Haydnovy hudební slavnosti	35
Závěr	36
Resumé.....	37
Summary	37
Seznam literatury	38
Jmenný rejstřík	39
Seznam příloh.....	43

Úvod

Téma této bakalářské práce, organizace hudebního života v Přešticích, jsem si zvolila, protože jsem se v Přešticích narodila a žiji tu celý svůj život. V této práci se budu snažit nastínit kulturní dění v Přešticích a to od minulosti až do dnešní doby. Mým hlavním cílem je popsat a seznámit se s institucemi, soubory a spolky, které se podílely nebo se dosud podílí na kulturním a hlavně hudebním životě v Přešticích.

V první kapitole se věnuji obecným dějinám města Přeštic, a to od prvního osídlení, které lze datovat někdy kolem 12. století až do současnosti, kdy je město Přeštice jedno z největších měst jižního Plzeňska a má více městských částí.

V následující kapitole se zabývám kulturní historií města, která byla více než pestrá. Stručně se pokusím zmínit jména významných přeštických rodáků Jakuba Jana Ryby a Josefa Hlávky a dále se pak budu věnovat zpěváckému spolku Skála a osobnostem, které v něm za dlouhou dobu jeho existence působily. V této kapitole bych také ráda zmínila blízké okolí Přeštic a to dvě obce, Dolní Lukavici a Lužany, neboť si myslím, že obě tyto vesničky ležící asi cca 3 km od Přeštic, mají také velmi zajímavou hudební minulost. Historie obce Dolní Lukavice je spjata se jménem Josepha Haydna, který zde nějakou dobu, působil na místním zámku. Do minulosti Lužan zase neodmyslitelně patří život významného architekta, přeštického rodáka, Josefa Hlávky. Josef Hlávka pobýval se svojí ženou na lužanském zámku, na který si zval své přátele, mezi které patřil mimo jiné Antonín Dvořák, či Josef Suk.

Ve třetí kapitole bych již chtěla opustit minulost a věnovat se současnému dění ve městě. Jako první musím zmínit Kulturní a komunitní centrum Přeštic, které stojí snad za všemi kulturními a hudebními akcemi, které se ve městě konají. Chtěla bych stručně shrnout hlavní činnosti centra, mezi které patří například i vydávání Přeštických novin, či pronájem sálů v městském kulturním zařízení. A poté se budu věnovat každoročně konaným hudebním akcím, které Kulturní a komunitní centrum pořádá.

Dále se pak budu snažit nastínit historii i současnost Základní umělecké školy v Přešticích, která byla založena roku 1951, a stala se neodmyslitelnou součástí hudebních tradic města. Škola se může pochlubit nemalými úspěchy. Největší úspěchy získávají žáci Dechového orchestru na různých mezinárodních festivalech ale i pěvecké oddělení Základní umělecké školy, především pěvecký sbor Hlásek. O těchto hudebních souborech, které na Základní umělecké škole v Přešticích působí, bych se také ráda zmínila.

Také nesmím zapomenout na dětské pěvecké sbory Skalka a Skaláček, které působí při Základní škole Josefa Hlávky, a jsou pojmenovány na počest zpěváckého spolku Skála, kterými se zabývám v další podkapitole.

V další podkapitole budu popisovat historii a současnost významného hudebního souboru, Carmina Přeštice. Tento ženský pěvecký sbor za svoje působení od roku 1989, vystřídal tři sbormistry a získal množství úspěchů na řadě předních festivalů. A myslím si, že patří mezi nejvýraznější hudební sbor na Přešticku.

Také se budu ve stručnosti věnovat hudebnímu klubu Přeštická stodola, který jako jediný ve městě pořádá koncerty kapel různých hudebních žánrů. Je proto také nejnavštěvovanějším zábavním podnikem v Přešticích.

V neposlední řadě zmíním rockovou kapelu Emesis, která ve městě působí od roku 2013. Toto mladé uskupení v Přešticích vystupuje při různých příležitostech, a také se věnuje benefičním koncertům po okolí města.

Nakonec se budu věnovat festivalu vážné hudby Haydnovy hudební slavnosti, který se koná každoročně na různých místech v okolí Přeštic, nejvíce je však spjat s obcí Dolní Lukavice, kvůli již zmiňovanému působení Josepha Haydna na místním zámku.

Tuto práci, také doplním o obrazové přílohy.

1 Lokace a pohled do historie Přeštic

Přeštica leží ve zvláště krajině na středním toku řeky Úhlavy. Řeka zde protéká po západním okraji poměrně široké nivy, nad níž se prudce zvedá návrší s kostelem Nanebevzetí Panny Marie. Od kostela se terén svažuje k severu, kde se rozkládá vlastní město. 2 km severovýchodně od náměstí stojí pozdně románský kostel sv. Ambrože, který je jediným pozůstatkem zaniklé středověké vsi Vícov.

Strategická poloha přeštického kostelního návrší byla osídlena již v mladší době hradištní. Na archeologicky doložené slovanské osídlení zřejmě navázal kostel a velmožský dvorec, jehož vznik lze datovat ke konci 12. století, kdy se Přešticko dostalo jako výsluha do šlechtických rukou. Dvorec byl roku 1226 střediskem přeštického újezdu, a vlastnil jej Svatobor z Přeštic. Přešticemi procházela důležitá cesta z Prahy přes Starý Plzenec do Klatov a Bavorska. Svatobor z Přeštic sice újezd odkázal johanitům, ale nakonec jej r. 1238 získali kladrubští benediktini, kteří již měli v okolí další vesnice. V listině Václava I., který r. 1239 klášteru nový majetek potvrdil, jsou Přeštica jmenovány jako trhová ves.

Trhová ves Přeštica se s největší pravděpodobností rozkládala dole u řeky Úhlavy, na severovýchodním okraji nynějšího města (místní pojmenování Altstadt – Staré město). Kladrubští benediktini založili přeštické proboštví. Jeho existence je u kostela panny Marie v Přešticích doložena r. 1334. Proboštví představovalo opevněný areál. U proboštví, po západní straně cesty, existovalo vesnické osídlení, které spoluvytvářelo raně středověkou přeštickou sídelní aglomeraci. Pozdějším vývojem se vyčlenilo jako samostatná ves Pohoří (Pohořsko)¹.

Přeštica tvořily až do husitských válek důležitou součást benediktinského majetku. Někdy ve 2. pol. 13. století přistoupil klášter k velkorysé městské lokaci nového města mezi proboštvím a starou trhovou vsí. Středem města se stalo velké obdélné náměstí o rozměrech 160 x 70 m, jehož západní stranou procházela dálková cesta. Na počátku husitských válek benediktini přeštické proboštví opustili a Přeštica pak dlouhou dobu drželi zástavní držitelé. V r. 1519 město dostalo od Jindřicha z Rýzmburka a Švihova horažďovické městské právo, zejména pokud jde o volné nakládání a odkazování majetku a právo svobodného vystěhování. Současně byl městu udělen znak, do nějž se z erbu pánů Švihovských dostaly dvě černé orlice. Privilegia byla panovníky přeštickým měšťanům opakovaně obnovována a rozšiřována

¹ *Město Přeštica* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.prestice-mesto.cz/turistika/historie-mesta-v-datech>

v letech 1570, 1590 a 1712. V roce 1732 mělo město tato práva: vaření piva (za poplatek vrchnosti), vybírání cla z dobytka, 4 výroční trhy a čtvrtěční týdenní trh. Roku 1796 se přeštití vykoupli z poddanství. Rozvoj města v 16. století ukončil ničivý požár v roce 1590. Záhry vypukla třicetiletá válka, během níž město roku 1643 znovu vyhořelo.

V roce 1678 bylo při kostele postaveno nové děkanství. V roce 1705 se benediktinům podařilo Přeštice znovu získat a v roce 1719 bylo v provizorním sídle obnoveno i zdejší probošství. Roku 1744 začala jihozápadně od středověkého kostela výstavba nového probošství. Barokní novostavba byla nepochybně budována podle plánu Kiliána Ignáce Dientzenhofera, který též stavbu řídil. Bylo dokončeno pouze jediné, východní křídlo plánovaného trojkřídlého komplexu, protože od roku 1750 byla dána přednost výstavbě nového, neobyčejně monumentálního klášterního a poutního chrámu, který měl sloužit desetitisícovým zástupům poutníků, putujících k zázračnému obrazu Bolestné Panny Marie Přeštické. O realizaci tohoto projektu se zasloužili kladrubští opati Josef Sieber a Amand Streer. Základy stačil ještě položit K. I. Dientzenhofer, ovšem po jeho smrti (1751) kostel dokončovali postupně stavitelé František Ignác Prée, Anselmo Lurago a Antonín Haffenecker. V roce 1775 byl kostel vysvěcen, přestože věže byly zakryty jen prozatímně. Vnitřní vybavení kostela pochází z let 1772 – 75. K dokončení věžních bání ani komplexu probošství již nedošlo, protože rok po zrušení kladrubského kláštera roku 1785 Josefem II, bylo také zrušeno přeštické probošství. Přeštice až do roku 1810 spravoval Náboženský fond a od roku 1811 Hugo Daman Erwin ze Schonborn-Wiesentheidu (Přeštice, Pohoří, Vícov, 3 poplužní dvory a mlýn v Přešticích) se sídlem v dolnolukavickém zámku.

V roce 1892 kostel vyhořel a dostal nové krovy. V letech 1897 – 98 byla provedena úprava presbytáře (architekt Friedrich Ohmann, freska Arnošt Hofbauer a Jan Preisler). Snahy o konečnou dostavbu kostela pokračovaly, ale několikrát vyzněly naprázdno vzhledem k nedostatku financí nebo válečným událostem. V letech 1926 – 28 a 1932 – 34 proběhly první větší opravy pláště budovy a až po poslední obnově fasád a střech na počátku 90. let 20. století byly vztyčeny nové bání věží (1995 – architekt Tomáš Šantavý), jejichž výška nyní činí po vrchol křížů 52 m. Došlo také k opravě budovy děkanství a kostel, jako dominanta širokého okolí, byl nasvícen. *Viz [Příloha č. 1]*

V letech 1848 – 1855 se Přeštice postupně stávaly sídlem všech okresních úřadů a od roku 1865 byla volena i okresní zastupitelstva. V okresních samosprávách působili občané z nejrůznějších stavů – od rolníků, mlynářů až po vlasteneckou šlechtu.

Po urbanistické stránce zaznamenalo město ve 2. polovině 18. století značný růst a jeho rozvoj nezastavily ani dva ničivé požáry v letech 1807 a 1810. Významně mu napomohla

výstavba císařské silnice z Klatov do Plzně (1809 – 22). Většina historických domů má klasicistní plackové či valené klenby. Ve 2. polovině 19. století se Přeštice nadále profilovaly jako zemědělské město a středisko okolní produkční oblasti. Mimořádného věhlasu dobyly zdejší dobytčí trhy i chov dobytka. Průmysl se zde nerozvinul ani po vybudování železniční tratě z Plzně do Nýrska, otevřené v roce 1874. Přímkou této trati spolu s nezastavitelnou a často zaplavovanou nivou Úhlavy představovaly limity územního rozvoje města.

Konec 19. století a začátek 20. století je spojen s nebyvalým hospodářským, společenským a kulturním rozkvětem města. Ten pokračoval i po první světové válce. Pozitivní vývoj zastavila až německá okupace, za níž se z okresu Přeštice stal pohraniční okres sousedící s tehdejšími Sudety².

Nesmírně bohatý býval v Přešticích kulturní a společenský život. V roce 1868 byl založen pěvecký spolek Skála a v roce 1889 zábavní a divadelní spolek Úhlavan. K vysoké kulturní úrovni města přispěl i věhlas trojlístku nejslavnějších rodáků – hudebního skladatele a kantora Jakuba Jana Ryby, architekta a nejznámějšího českého mecenáše Josefa Hlávky a zakladatele Živnostenské banky JUDr. Jaroslava Preise.

Největší přírůstek obyvatelstva a domů připadl na 20. a 30. léta 20. století, kdy vznikly dvě nové obytné čtvrti. Mezi nimi zůstal úzký klín nezastavěného území. Nevelké průmyslové podniky (pila, cihelna) se soustředily podél tratě. V tomto období vyrostla ve městě také řada moderně pojatých správních a veřejných budov (okresní hejtmanství, okresní záložna hospodářská, okresní nemocenská pojišťovna. Okresní soud, pošta, nová sokolovna, přístavba školy) a dva bytové domy pro učitele a státní zaměstnance.

Na panství kladrubských benediktinů upomínají na přeštickém náměstí dodnes barokní sochy světců, mariánský sloup z roku 1676, patron města sv. Kilián z roku 1784 a sv. Jan Nepomucký z roku 1736. Nejkrásnější sousoší sv. Benedikta se zvířaty z roku 1729 bylo bohužel zničeno. Nejmladší ze souboru je socha sv. Václava v kašně, kterou roku 1868 přeštickým věnoval tehdejší poslanec za město dr. Ferdinand A. Brauner. Dotyčný se rovněž zasloužil o instalaci originálu barokní sochy sv. Jana Nepomuckého na mostě přes Úhlavu, která je dnes nahrazena zdařilou replikou.

V roce 1924 byl na Masarykově náměstí postaven pomník padlým vojínům a legionářům, v roce 1935 byl vztyčen pamětní obelisk J. J. Rybovi pod kostelem, na konci lipového stromořadí Masarykových sadů v roce 1937 pomník K. H. Máchovi a ve starém parku

² *Město Přeštice* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.prestice-mesto.cz/turistika/historie-mesta-v-datech>

zakladateli parku Josefu Rebcovi. Pamětní desky dnes nalézáme na náměstí v místech bývalých rodných domů obrozeneckého kněze a spisovatele Václava Stacha a Dr. Preise, na rodném domě Josefa Hlávky s freskovou výzdobou od vídeňského malíře Karla Jobsta.

Období komunistické vlády po roce 1948 charakterizovala snaha o posílení průmyslové základny města. Při východní straně trati, mezi oběma novými obytnými čtvrtěmi, byla založena betonárna Prefa s železniční vlečkou. Ztráta statutu okresního města v roce 1960 znamenala pro Přeštice zrušení většiny úřadů, ale též gymnázia, muzea atd. Zejména v 70. letech 20. století však přesto došlo k rozvoji výstavby. Bohužel se tak stalo nejhorší možnou formou – stržením historické zástavby ve středu města. Na uvolněné ploše vznikla sídlištní zástavba s občanskou vybaveností. Několik panelových domů vyrostlo také v jižní části města. Se socialistickou výstavbou bylo spojeno i programové ničení památek. Zbořen byl barokní dvůr při děkanství (proboštství), židovská synagoga, socha sv. Benedikta z roku 1729 a památník T. G. Masaryka na náměstí, zasypan byl i mlýnský náhon a demolována na něm stojící malá vodní elektrárna. Zásadně narušeno bylo i působivé panorama města, které znehodnotila výšková stavba síla v areálu Zemědělského nákupu.

V 90. letech 20. století se město snažilo zahladit alespoň nejhorší urbanistické zločiny předchozího období. Byly obnoveny mnohé komunikace, ulice i chodníky s příslušnými inženýrskými sítěmi i osvětlením, byly provedeny náročné rekonstrukce plynofikace a teplovodů. Přikročilo se i k obnově dosud opomíjených nebo odstraněných památek (socha T. G. Masaryka, pamětní deska U. S. Army). Nová sadová úprava náměstí dodala městu krásný přírodní rámeček. Severní strana náměstí byla po odstranění neudržovaných objektů znovu zastavěna blokem řadových domů, imitující tradiční městskou zástavbu. Největším darem pro občany jak města, tak celé spádové oblasti je nová základní škola, která patří k nejmodernějším v republice a dnes nese jméno významného rodáka Josefa Hlávky. Její budova byla dokončena v roce 1996. Školní areál byl postupně doplněn sportovním a stravovacím zařízením. Občanům se významně rozšířily možnosti bydlení, jak adaptací některých stávajících objektů, tak novou výstavbou rodinných a bytových domů. Vybudován byl i dům s pečovatelskou službou a s 16 byty pro důchodce a v roce 2000 bylo slavnostně otevřeno muzeum s názvem Dům historie Přešticka, viz [Příloha č. 2]. Počátkem třetího tisíciletí byla zrekonstruována hlavní sportoviště (hřiště národní házené a fotbalový stadion) a došlo k zahájení velkorysého projektu přeměny vnitrobloku uvnitř výškové panelové zástavby na rekreační a oddechovou zónu.

Přeštice, jedno z největších měst jižního Plzeňska, s téměř 7000 obyvateli (včetně městských částí Skočice, Žerovice, Přeštice – Zastávka) vzhledem ke své přirozené roli centra spádové

oblasti v roce 1998 nejprve iniciovaly vznik dobrovolného svazku obcí Mikroregion Přešticko a od 1. 1. 2003 se staly tzv. malým okresem. Po zániku Okresního úřadu Plzeň – jih začal MěÚ Přeštice jako úřad s přenesenou působností spravovat v oblasti státní správy obvod s 20 000 obyvateli ve 30 obcích. Jeho sídlem se stala reprezentačně zrekonstruovaná budova někdejšího okresního hejtmanství³.

³ *Město Přeštice* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.prestice-mesto.cz/turistika/historie-mesta-v-datech>

2 Kulturní život na Přešticku v minulosti

2.1 Přeštice

S Přešticemi a jejich významným kostelem Nanebevzetí panny Marie, je svázán život jednoho z našich významných kantorů, který má nezaměnitelné místo v dějinách české hudby. Byl to Jakub Jan Ryba, viz [Příloha č. 3], který, se dne 26. 10. 1765 v Přešticích narodil. Jeho otec, též Jakub Jan Ryba, byl místním varhaníkem. J. J. Ryba mladší byl už od mládí velmi zaujat hudbou. Většinu svého života však prožil v Rožmitále pod Třemšínem, kde působil jako učitel a také zde 8. 4. 1815 zemřel. Mezi jeho nejznámější díla patří, Česká mše vánoční nazývaná často podle jejich prvních slov textu Hej Mistře.⁴ Narození J. J. Ryby v Přešticích dnes připomíná pomník, který poblíž barokního kostela Nanebevzetí Panny Marie v Přešticích nechali slavnému přeštickému rodáku roku 1935 postavit pěvecký spolek Skála a občané města Přeštic. Viz [Příloha č. 4]

Přeštice jsou také rodným městem architekta Josefa Hlávky (15. 2. 1831–11. 3. 1908), který se stal největším českým architektem své doby. Postavil mimo jiné například Vídeňskou operu, porodnici sv. Apolináře v Praze, dům ve Vodičkově ulici v Praze atd. Byl natolik respektován císařem Františkem Josefem, že mu dal souhlas k založení České akademie pro vědy, slovesnost a umění v Praze.

Kulturní život v Přešticích se začal nejsilněji rozvíjet až v období šedesátých a sedmdesátých let 19. století., kdy se rozmáhá třídní i národně uvědomovací hnutí v českých zemích. Vznikla řada dělnických podpůrných spolků, spolky hospodářské, čtenářské, pěvecké, besední a tělocvičné. V Přešticích bylo ke konci 19. století téměř dvacet spolků, z nichž některé měly poměrně značný vliv při formování kulturního života ve městě. K nim patřil především pěvecký spolek Skála, pojmenovaný podle blízkého hradu, divadelní spolek Vlastimil, předchůdce ochotnického spolku Úhlavan, a národní dělnická beseda Havlíček. Také studenti, sdružení ve spolku Radbuza, byli nadšenými organizátory českého kulturního života v Přešticích.

Počátky kulturního vzestupu Přeštic jsou v šedesátých letech 19. století spojeny se vznikem pěveckého spolku Skála, který zde působil téměř 102 let.

V kulturním životě Přeštic mezi dvěma světovými válkami působila řada ochotnických, pěveckých, loutkářských a jiných zájmových souborů organizovaných při politických stranách nebo velkých spolecích, jako byl Sokol, DTJ, Orel.

⁴ PĚCHOUČEK, František. *Za vesnickými muzikanty*. Klatovy, 1995. s. 13, ISBN 80-902188-22.

Pokrokovou kulturní tradicí města začali v té době vytvářet členové mladé skupiny komunistické mládeže sdružené v souboru, známém pod názvem Modré bluzy. Skupina si svými odvážnými satirickými pořady, v nichž nechyběl zpěv, recitace a ochotnické divadlo získala spoustu nadšených diváků.⁵

Pozoruhodnou osobností přeštického kulturního života dvacátých a třicátých let 20. století byl, řídící učitel a skladatel Jaroslav Bradáč, mladší bratr skladatelů Otakara a Ladislava Bradáče. Jaroslav vystudoval učitelský ústav v Jičíně a v roce 1896 se stal učitelem v obecné škole v Přešticích. Vedle učitelského povolání soukromě studoval skladbu u Zdeňka Fibicha a Vítězslava Nováka. Zasloužil se o sběr lidových písní a vydal tiskem např. Plzeňské národní písně, Sulislavské národní písně a sám také zkomponoval řadu drobných skladeb. Vedle komponování se věnoval také psaní pedagogické literatury, vydal publikace jako Hudební slabikář, či Poupátka (zpěvník pro školní výuku)⁶.

Okresní kulturní zařízení, známé pod názvem Dům osvěty, byl založen v roce 1951 a působil i jako pořadatel kulturních akcí ve městě. V roce 1955 byl při Domě osvěty založen Národopisný soubor písní a tanců, který dlouho oživoval lidové písně a tance z Přešticka. Při domu osvěty působil také koncertní orchestr za řízení dirigenta, bývalého vojenského hudebníka, Františka Jahelky. Orchestr uváděl i skladby Čajkovského, Smetany, Dvořáka a dalších skladatelů a působil často při slavnostních příležitostech, např. výročí osvobození. Dům osvěty pomohl také založit tradici abonentních koncertů v Přešticích. Byl také u počátků pěvecké a dudácké dráhy Vaška Švíka, který začal hrát na dudy ve svých deseti letech. Za dobu svého téměř dvacetiletého působení dosáhl Václav Švík pozoruhodných úspěchů.

Mezi kulturní pořady s největší tradicí patří v osvětové besedě pravidelné abonentní koncerty, které byly zahájeny prvním koncertem 11. listopadu 1957. Jejich organizátorem je kroužek přátel hudby. Za 18 let konání koncertů vystoupila v Přešticích řada umělců i uměleckých těles. Byli mezi nimi např. přední pěvci Národního divadla E. Haken, S. Kodetová, I. Mixová, M. Tauberová, M. Dvořáková, V. Soukupová, T. Šrubař, I. Židek, J. Joran.⁷

⁵ PĚCHOUČEK, František. *Za vesnickými muzikanty*. Klatovy, 1995. s. 16, ISBN 80-902188-22.

⁶ Jaroslav Bradáč. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_Bradáč

⁷ PĚCHOUČEK, František. *Za vesnickými muzikanty*. Klatovy, 1995. s. 16, ISBN 80-902188-22.

Z komorních souborů se v Přešticích představila vynikající česká tělesa – Smetanovo kvarteto, Vlachovo kvarteto, Janáčkovo kvarteto, Foersterovo trio, České trio, České noneto, České dechové kvinteto filharmoniků. Velkého úspěchu dosáhlo v Přešticích v listopadu 1967 Uralské smyčcové kvarteto N. J. Mjavskovského zvláště uvedením Šostachovičova Smyčcového kvartetu č. 8 op. 110 (Na památku obětem války).

Ze sólistů účinkovali v Přešticích dále např. sovětský houslista Boris Kuněv, čeští houslisté Alex, Plocek a Josef Suk, z klavíristů Luis Battle Ibanez, Moravec. Z velkých těles se v Přešticích představily např. soubor Česká píseň, orchestr a v roce 1961 při příležitosti 40. výročí založení KSČ Plzeňský rozhlasový orchestr. V roce 1971 se konal 100. jubilejní abonentní koncert, na kterém vystoupil klavírista Jan Panenka, kontrabasista Václav Fuka a Kvarteto hlavního města Prahy ve složení – B. Novotný, K. Příbyl, J. Širc a L. Malý. Přeštické abonentní a výchovné koncerty se tak nesporně staly důstojným pokračovatelem bohaté hudební tradice ve městě. K ní se řadí i dlouholeté působení dechové hudby vedené Matějem Flaksou. Také nelze opomenout pěvecký soubor dětí 2. základní školy v Přešticích, který pravidelně účinkuje pod vedením učitelky V. Brunetové při významných společenských událostech a zúčastňuje se i soutěží. Několikrát již získal prvenství v okresních soutěžích dětských pěveckých sborů.⁸

2.1.1 Zpěvácký spolek Skála

Zpěvácký spolek Skála byl založen roku 1868. Pojmenován byl podle nedaleké zříceniny hradu Skála u Radkovic. V Přešticích aktivně působil zhruba 90 let a od mnoha dalších spolků, které vznikaly a zase zanikaly, se lišil zmíněnou dobou svého trvání, perfektní vnitřní organizací, počtem členů, který se pohyboval od 160 do 180, a jejich velkou soudržností. V neposlední řadě i dosaženými výsledky, kterými povýšily město Přeštice na uznávaný pojem.

Zpěvácký spolek netvořil jen mužský, ženský, smíšený a dětský sbor ale i orchestr.

Členství ve Skále bylo prestižní záležitostí celých rodin, pýchou generací. Jen málokterý z usedlých přeštických rodů se nemůže pochlubit skaláckou legitimací některého ze svých nadaných předků⁹.

Vysoká umělecká úroveň sboru byla oceněna i řadou skladatelů, kteří mu věnovali své skladby. Byli to např. J. B. Foerster, který do Přeštic zajížděl v létě téměř každou neděli

⁸ PĚCHOUČEK, František. *Za vesnickými muzikanty*. Klatovy, 1995. s. 18, ISBN 80-902188-22.

⁹ KOKOŠKOVÁ, Věra. *130 let zpěváckého spolku Skála v Přešticích*. KZ Přeštice, 1998, s. 21.

v kočáře z blízkého lužanského zámku, Jindřich Jindřich, který měl k Přešticím velmi vřelý vztah a navštěvoval je až do padesátých let. V roce 1956 byl na počest jeho 80. narozenin uspořádán v Přešticích Chodský večer za účasti skladatele. Také Plzeňský skladatel J. Martovský byl nadšeným spolupracovníkem Skály.

Díky pečlivým funkcionářům se dodnes dochoval bohatý písemný archiv Skály, několik set kusů jejích hudebnin i kniha zápisů ze schůzí spolku.

Ne vždy však provázely spolek pouze úspěchy. Sbormistři se museli potýkat s nejrůznějšími problémy, k nimž patřila např. nepravidelná docházka členů na sborové zkoušky, nevyhovující zkušebna, v níž vlhlo piano. Často si sbor stěžoval i na nepochopení domácího publika. To bylo ochotno přijmout líbivou operetu a národní písničky, ale náročné sbory odmítalo. „V tomto směru se dá říci, že Skála předběhla svou dobu, a bylo jistě obdivuhodným vysvědčením skvělé práce jejích sbormistrů, jak z amatérů dokázali po interpretační stránce vykřesat maximum a dosaženou úroveň udržet a spíše zvyšovat, než slevovat.

Pěvecký spolek Skála působil ve městě do roku 1957, kdy se ještě zúčastnil Krajského pěveckého festivalu.¹⁰

2.1.2 Osobnosti spolku Skála

Během 90 let existence spolku se vystřídalo v jeho čele několik sbormistrů: Hanuš Jiskra, Adolf Müller, Jindřich Kahles, Jiří Pelnář, Josef Borovička, Václav Fikrle, nebo Anna Horníková.

Největších úspěchů se spolku Skála dostalo za dobu sbormistrování Adolf Müllera a hlavně Josefa Borovičky.

Adolf Müller

Adolf Müller se intenzivně věnoval kulturnímu životu. Když se stal sbormistrem sboru Skála, hrál také v kvartetu, doprovázel na klavír umělce, kteří přijeli do Přeštic, a publikoval v odborných časopisech. Nejvíce času však věnoval výchově hudebního dorostu. Svými žáky pak doplňoval pěvecký i hudební sbor. Na jeho popud byl v Přešticích v roce 1884 uspořádán koncert k počtě čestného člena Skály Mistra Bedřicha Smetany. Müller byl i nadšeným

¹⁰ KOKOŠKOVÁ, Věra. *130 let zpěváckého spolku Skála v Přešticích*. KZ Přeštice, 1998, s. 23.

sběratelem literatury a jiných kulturních hodnot. Jeho knihovna zachovala pro Národní muzeum v Praze i dopisy a rukopisy J. J. Ryby, F. L. Čelakovského, skladatele Pětipeského a také vzácný Kancionál přeštický ze 14. století, který již tlel v přeštickém kostele.

Josef Borovička

Měl zřejmě největší zásluhu na povznesení spolku. Za sbormistra spolku byl zvolen v roce 1903, mimo jiné založil městskou dechovou hudbu, salónní orchestr, vedl kvartet, vyučoval zpěvu, hře na housle, klavír, hudební teorii a po Müllerovi převzal i ředitelství kůru. Pod vedením J. Borovičky nacvičil sbor Skála velký repertoár, v němž byli zastoupeni Karel Bendl, Bedřich Smetana, Antonín Dvořák, Zdeněk Fibich, Josef Bohuslav Foerster, Václav Klička, Jindřich Jindřich, Leoš Janáček, Vítězslav Novák, Josef Suk, Jaroslav Křička a řada dalších. Pod jeho taktovkou bylo provedeno i několik oper, např. V studni, Tvrdé palice, Svátba při lucernách a některé další. Sbor se zúčastnil velkých pěveckých soutěží v Praze a Plzni, jimž se tehdy říkalo Národní pěvecké zápasy. V Praze v roce 1922 dobyl spolek Skála čtvrté místo, v Plzni v roce 1925 dokonce první místo. Vysoká umělecká úroveň sboru byla oceněna i řadou skladatelů, kteří mu věnovali své skladby. Byli to např. J. B. Foerster, který do Přeštic zajížděl v létě téměř každou neděli v kočáře z blízkého lužanského zámku, Jindřich Jindřich, který měl k Přešticím velmi vřelý vztah a navštěvoval je až do padesátých let. V roce 1956 byl na počest jeho 80. narozenin uspořádán v Přešticích Chodský večer za účasti skladatele.

Borovička byl tělem i duší muzikant a měl zdravé hudební cítění. Hudba byla jeho vášní i a náplní života.

Také rok 1927 se zapsal do historie tohoto spolku. Pod vedením sbormistrů Václava Fikrleho a Anny Horníkové si Skála vyzpívala v Národních pěveckých zápasech v Praze první místo.

2.2 Dolní Lukavice

Dolní Lukavice je spjata se jmény významných hudebních skladatelů.

Dolnolukavický zámek, viz [Příloha č. 5], nechal vystavět Ferdinand hrabě Morzin podle projektu plzeňského architekta Jakuba Augustona ml. Stavba provedená v barokním slohu s prvky rokoka, byla dokončena v r. 1727. Hrabata z rodu Morzinů, milovala hudbu, proto si na lukavický zámek zvala umělce z různých koutů. Jako sedmadvacetiletý přijel na pozvání do Dolní Lukavice Josef Haydn, viz [Příloha č. 6]. Působil v Dolní Lukavici jako kapelník v letech 1759–1760. Ve funkci kapelníka zámecké kapely Karla Josefa Morzina se Haydnovi

v Dolní Lukavici líbilo. Karla Josefa Morzina charakterizoval jako vášnivého milovníka hudby. Haydnovi se zde vedlo dobře. Určitou část doby svého pobytu ale strávil v morzinovské kapele v Praze, kde měl hrabě svůj dům, podobně jako ve Vídni¹¹.

Za svého pobytu v Dolní Lukavici složil Haydn první ze 104 symfonií – D dur – Lukavickou. Před Haydnem byl kapelníkem v lukavické kapele – patrně v letech 1721–1727 německý skladatel Johann Friedrich Fasch (1688–1758), současník velkého Johanna Sebastiana Bacha, a o několik let později toužimský rodák Josef Antonín Sehling (1710–1756).

Za lukavického rodáka s hudebním nadáním můžeme označit Josefa Tomana. Narodil se v Dolní Lukavici a byl výrazným hudebním talentem. Josef ve čtyřech letech oslepl a hudebního vzdělání se mu dostalo v pražském hradčanském ústavu slepců. Když z Prahy přijel domů, zpíval v kostele sv. Petra a Pavla v Dolní Lukavici a uchvácen nádherným zvukem starých varhan se rozhodl soustředit se na varhanní hudbu. Bravurně ovládal hru na klavír a později i na varhany v lukavickém kostele a to se mu taky splnilo. Zahrál si při mši. Sám také skládal varhanní a klavírní skladby. Kde a kdy zemřel, se nedochovalo¹².

Dalším lukavickým rodákem s hudebním nadáním byl Jan Levý. Jan Levý se narodil koncem 18. století, přesné datum neznáme. Jeho nadání se projevilo již při hodinách zpěvu ve škole. Chtěl pokračovat se studiu, a tak se stal posluchačem na pražské konzervatoři. Nejvíce se proslavil jako hráč na lesní roh. Chtěl lásku k hudbě šířit mezi lidové vrstvy, zejména děti, tak se rozhodl vyučovat ve škole v Dolní Lukavici. Začal zde učit v roce 1821. Celkem učil 198 dětí, mnoho z nich bylo také z Oseka a Vodokrt.

Také Antonín Wítek byl muzikantským talentem obce. Narodil se koncem 18. století, stejně jako Levý – byl jeho současníkem. Rodiče chtěli, aby Antonín zdědil statek a staral se o hospodářství. Nechtěli, aby odešel na studia, avšak když Levý odcházel do Prahy, rodiče mladého Antonína souhlasili se studiem.

Spolu s Levým navštěvovali hodiny na pražské konzervatoři. I Wítek se stal hráčem na lesní roh. Skládal převážně sonáty¹³.

¹¹KLEPSOVÁ, Eva. *Historie Dolní Lukavice do roku 1945*. Dolní Lukavice, 2009. s. 56, ISBN 978-80-254-5444-2.

¹²KLEPSOVÁ, Eva. *Historie Dolní Lukavice do roku 1945*. Dolní Lukavice, 2009. s. 57, ISBN 978-80-254-5444-2.

¹³KLEPSOVÁ, Eva. *Co se do knihy Historie Dolní Lukavice do roku 1945 nevešlo*. Dolní Lukavice, 2013.s. 48, ISBN 978-80-260-6445-9.

Asi posledním, ale významným muzikantským rodem v Dolní Lukavici, byl rod Mašků. V roce 1870 se v Dolní Lukavici narodil Martin Mašek. Od patnácti let byl výborný trumpetistou. V druhé polovině 80 let už v Dolní Lukavici vedl vlastní kapelu, která měla podporu hraběnky Schönbornové. Kapelník Martin Mašek měl 4 syny: Vojtěcha, Josefa, Václava a Pavla. Vojtěch hrál na trubku a později byl vyhlášeným kapelníkem v Chlumčanech. Jeho kapela také často hrávala v Příchovcích, zvláště v letech 1910–1930. Josef hrál na křídlovku, Václav na křídlovku a kontrabas a Pavel byl mistrem klarinetové hry. Právě Pavlovi předal těsně před 1. světovou válkou otec dirigentskou taktovku. Mašek hrál u vojenské hudby 35. pěšího pluku v Plzni.

Jako klarinetista hrál zároveň i na fagot ve vojenské smyčcové hudbě, kde byl sólistou. V průběhu 1. světové války byl v Rusku zajat a byl ruskými úřady jmenován dirigentem divadelního orchestru. Po návratu z Ruska byl dva roky dirigentem vojenské hudby v Kroměříži. Na začátku dvacátých let založil v Dolní Lukavici velký dvaadvacetičlenný orchestr složený z hudebníků z Dolní a Horní Lukavice, Lišic, Chlumčan a dalších obcí¹⁴.

2.3 Lužany

Lužany je malá vesnička, ležící asi 3 km od Přeštic, ve směru na Klatovy. A patří mezi nejstarší vesnice plzeňského kraje. Počátky osídlení můžeme datovat daleko do minulosti. První obyvatelé zde žili již okolo roku 1500 let př. n. l., jak můžeme usuzovat z archeologických vykopávek. O první dochované zmínce o Lužanech se dá hovořit, již okolo roku 1175¹⁵.

Největší kulturní rozkvět zažila obec v 60. a 70. letech 19. století, kdy vlastníkem lužanského panství byl věhlasný architekt, přeštický rodák pan Josef Hlávka, viz [Příloha č. 7]. Začal zde vznikat hudební a ochotnické spolky, jejichž slávou se může obec dodnes pyšnit. Umělecký a kulturní život se v Lužanech rychle rozvíjel a obec jím brzy proslula - skutečně proslulou se v celém kraji stala např. lužanská kapela lidových muzikantů "Šustíků". Nejvíce se tento umělecký život soustřeďoval na přestavěném zámku, viz [Příloha č. 8], na který přitahovala

¹⁴ KLEPSOVÁ, Eva. *Historie Dolní Lukavice do roku 1945*. Dolní Lukavice, 2009. s. 71, ISBN 978-80-254-5444-2.

¹⁵ *Obec Lužany* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.obec-luzany.cz/>

paní Zdeňka Hlávková (vynikající klavíristka a zpěvačka) spisovatele, skladatele i výkonné umělce.

Zámek se tak stal oblíbeným místem pobytu řady významných českých umělců - např. Julia Zeyera, Jaroslava Vrchlického, Josefa Václava Sládka, Josefa Suka, Hanuše Wihana, Oskara Nedbala a Karla Hofmanna, malíře Julia Mařáka, sochaře Myslbeka, malíře Obrovského, presidentů Akademie věd A. Randy, K. Vrby, J. Zubatého, J. B. Foerster, J. Šusty a řady dalších. Na lužanském zámku často pobýval také Antonín Dvořák¹⁶. Lužany se staly místem inspirace mnoha uměleckých děl, samy se také objevují v celé řadě různých básní - např. Karla Jaromíra Erbena, sám Antonín Dvořák napsal k otevření lužanské kaple slavnostní mši, D dur, zvaná "Lužanská". Na zámku byla díky Zdeňce Hlávkové také organizována koncertní činnost. Lužanský zámek se tak stal velkým kulturním centrem nejen pro Přešticko, ale velké vážnosti a významu se těšil v celém českém národním, vědeckém i kulturním životě.

Dnes jsou součástí Lužan osady Dlouhá Louka, Zelené a Zelená Hora, celé toto správní území čítá na 689 obyvatel. Zdejší renesanční zámek obhospodařuje Nadace Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových, založená dne 25. 1. 1905. Posláním této nadace je podporovat vědecké, literární a umělecké snahy českého národa, přispívat k uspokojování jeho kulturních potřeb, podporovat studující i absolventy českých vysokých škol pražských a přispívat ke studiu české ekonomiky. Nejvýznamnější aktivitou Nadání je každoroční předání Cen Josefa Hlávky nejlepším studentům pražských vysokých škol, brněnské techniky a mladým talentovaným pracovníkům Akademie věd ČR na lužanském zámku. Lužany se mohou vedle své bezesporu velice bohaté historie a kulturního dědictví pyšnit také např. svým rodákem-učitelem a spisovatelem Josefem Kožíškem (1861–1933), českým básníkem a učitelem¹⁷.

¹⁶ FOUDEK, Karel a Tomáš KAREL. *Historicko - turistický průvodce č. 12 Jižní plzeňsko*. Domažlice: Nakladatelství Českého lesa, 1999. s. 39, ISBN 80-86125-09-2.

¹⁷ *Obec Lužany* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.obec-luzany.cz/>

3 Kulturní život Přeštic a blízkého okolí v dnešní době

3.1 Kulturní a komunitní centrum Přeštic

Kulturní a komunitní centrum Přeštic je příspěvková organizace města Přeštic, se sídlem v nově zrekonstruované budově na Masarykově náměstí. Ředitelkou centra je Mgr. Martina Míšková. Centrum funguje pod tímto názvem a na této adrese od roku 2008. Dříve se centrum jmenovalo pouze Kulturní zařízení, a sídlilo také na Masarykově náměstí, pouze ve vedlejší budově, kde se dnes nachází dětské oddělení Přeštické knihovny.

Prvotním účelem centra je kulturní, společenská, výchovná a také vzdělávací činnost, zajišťující kulturní vzdělanost všem občanům. Hlavně pořádáním zajímavých kulturních akcí, zejména pořádáním výstav, koncertů, přednášek, besed a divadelních představení¹⁸.

Hlavní činností centra je vzdělávací a přednášková činnost, získávání finančních podpor z domácích zdrojů i ze zdrojů Evropské unie k zajišťování bezplatného poskytování vzdělávacích a dalších aktivit pro vybrané cílové skupiny. Centrum také zajišťuje vydávání Přeštických novin, které vychází jednou měsíčně v nákladu 2000 kusů, a které pravidelně vychází již od roku 1995.¹⁹ V centru je také možné koupit si vstupenky v předprodeji, a to jak na akce, které pořádá město Přeštic, ale i vstupenky v síti Ticketpro a Ticketportal. Samozřejmě se centrum podílí na všech kulturních událostech ve městě ale i blízkém okolí.

Kulturní a komunitní centrum se také podílí na vylepování plakátů po Přešticích ale i blízkém okolí, a také prodej publikací vydaných městem Přeštic. Také pronajímá sály v kulturním zařízení. K dispozici jsou tři sály velký, malý a konferenční. Velký sál má kapacitu 197 míst a je v něm k dispozici jeviště, promítací plátno, základní divadelní osvětlení a ozvučení. Tento sál prošel v roce 2011 menší rekonstrukcí, vyměněny byly kompletně veškeré sedačky, které zde byly již od roku 1981, kdy velký sál sloužil ještě jako přeštické kino, také probíhala rekonstrukce a modernizace jeviště. Kapacita malého sálu je 100 míst a je v něm zabudovaný projektor včetně promítacího plátna. Do konferenčního sálu se vejde 55 lidí.

¹⁸ *Kulturní a Komunitní centrum Přeštic* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.kzprestice.cz/index.html>

3.1.1 Kulturní akce v Přešticích

V Přešticích se koná spousta kulturních akcí různých žánrů. Na většinu se organizačně podílí Kulturní a komunitní centrum, ve spolupráci z městem Přeštice. Jedná se ale spíše o nahodilé koncerty, či besedy, pravidelných každoročních akcí, je ve městě, dle mého názoru velice málo. Jedna z velmi oblíbených akcí, když vezmu v potaz obrovské množství účastníků, jsou Přeštické pivní slavnosti.

Přeštické pivní slavnosti

Přeštické pivní slavnosti se konají pravidelně již od roku 2011. Vždy na začátku září, se Masarykovo náměstí zaplní velkým počtem návštěvníků, a to nejen ze samotných Přeštic ale i z blízkého okolí. Na náměstí je vždy přítomno okolo 12 pivovarů z celé republiky. Jedná se především o menší, lokální pivovary, jako je např. pivovar Bizon z nedalekých Čížic ale zastoupeny jsou i známější značky, jako jsou např. Gambrinus, či Svijany. Probíhá také soutěž o nejlepší pivovar, návštěvníci slavností hlasují, které pivo jim nejvíce chutnalo. Celá tato akce je doprovázena hudebním programem, který zajišťují hudební skupiny, ať už známější či naopak méně známé. Organizátoři se snaží na každý rok zajistit alespoň jedno známější jméno, na slavnostech tak už vystupovali skupiny jako Walda Gang, Wohnout, nebo Brutus. Program slavností začíná vždy okolo 11 hodiny a končí v cca 22:30. Po skončení této akce se většinou návštěvníci přesunou do nedalekého hudebního klubu Přeštická Stodola. Vstup na tuto akci je zdarma.

Posezení s dechovkou

Je další pravidelná kulturní akce, která se koná se dle počasí, buď na přeštickém náměstí anebo v prostorách velkého sálu v Kulturním zařízení, s kapacitou 197 míst. Koná se v nepravidelných intervalech, zhruba jednou za dva měsíce. Je zaměřena spíše na starší spoluobčany, kterých se na náměstí sejde vždy hojný počet. Mezi hudební seskupení, které, na této akci již vystoupily, patří například Úhlavanka, Horalka, Lesanka a také Babouci. Tato akce se koná cca jednou za čtvrt roku, a vždy má obrovskou účast diváků. Na náměstí je místa pro diváky více než dost ale pokud se akce, především v zimních měsících, koná v Kulturním zařízení, jsou místa zmluvena už dlouhou dobu dopředu. Vstup na tuto akci je také zcela zdarma.

Přeštický kanec

Tradiční akce města, která se koná již od roku 2008. Jedná se o poctivou českou zabijačku, která je doprovázená bohatým kulturním programem. Koná se vždy měsíci říjnu, návštěvník na místě může ochutnat zabijačkové pochoutky, či si koupit masné a uzenářské výrobky. Program této akce bývá každý rok obdobný, 1. zabijačka začíná v 10:00, od 11:00 je vystoupení dechového orchestru ZUŠ Přeštice, či ženského pěveckého sboru Carmina, okolo 13:30 pak probíhá druhá zabijačka, poté se soutěží o různé ceny a pak přijde na řadu hudební vystoupení. Na přeštickém kanci vystupovali již např. Petr Spálený, Domažličanka, Kabát revival. Vstupné na tuto akci je také zdarma.

Adventní koncerty

Akce se koná každý rok, kromě roku 2011, kdy probíhala menší rekonstrukce velkého sálu v kulturním zařízení. Koná se vždy v období adventu. Jedná se o koncert s vánoční tematikou, na kterém již vystupovali taková jména jako Petra Janů, Petra Černocká, Janek Ledecký, či v loňském roce Heidi Janků. Na rok 2016 je adventní koncert naplánován již na datum 3.11., kdy vystoupí Věra Špinarová. Lístky na tyto pravidelné koncerty jsou již dlouhou dobu před konáním zamluveny. Cena těchto koncertů se pohybuje okolo 200 – 300 Kč. Sál je vždy zaplněn do posledního místa.

Další akce v Přešticích

Další akce probíhají v Přešticích více méně nahodile. Jedná se především o cestopisné přednášky, které vedou občané Přeštic, či blízkého okolí, kteří navštívili nějakou zajímavou destinaci. V rámci těchto přednášek byly blíže představené země, jako Brazílie, Nový Zéland, Filipíny, nebo Malé i velké Antily. Účastníci besedy, kteří se zajímají o cestování, se sejdou v docela hojném počtu, vždy tak v průměru 40 – 50 návštěvníků. Vstupné na tyto přednášky je v podstatě symbolické, 40 Kč. Přednášky se konají v konferenčním sále.

Mezi další nahodilé akce patří občasná divadelní představení. Představení se konají opět ve velkém sále v Kulturním zařízení. Mezi představení, které bylo možné shlédnout patří např. Vstupte! – hlavní role Jan Čenský, Libuše Švormová a Petr Nárožný, či představení Růže pro Algernon,, o které se postaral divadelní spolek Kašpar s Janem Potměšilem v hlavní roli, nebo divadelní představení Zrada, kde opět hlavní roli ztvárnil Jan Potměšil.

3.2 Základní umělecká škola Přeštice

Základní umělecká škola, viz [Příloha č. 9], byla v Přešticích založena 1. září 1951. Po svém vzniku se škola zaměřovala pouze na hudební obor, ale v průběhu let se rozšířila i obor výtvarný a taneční. Všechny tyto obory se na škole vyučují dodnes.

Škola nabízí výuku v těchto oborech

- Hudební obor – hra na klavír, keyboard, akordeon, housle, kytaru, basovou kytaru, zobcovou a příčnou flétnu, klarinet, saxofon, trubku, baskřídlovku, tubu, bicí a pěvecká hlasová výchova
- Taneční obor – moderní tanec, mažoretky
- Výtvarný obor – kresba, malba a keramický kroužek

V letošním roce školu navštěvuje více než 430 žáků, z toho skoro polovina navštěvuje hudební obor. Na škole v současné době působí 18 vyučujících²⁰.

Od září roku 1995 je ředitelem této umělecké školy pan Miroslav Vacek, viz [Příloha č. 10], který zde také vyučuje jak sborový ale také sólový zpěv, a hru na zobcovou flétnu. Na přeštické umělecké škole vyučuje již od roku 1989, ale až v roce 1993 zde nastupuje na plný úvazek a na škole začal vyučovat předměty – zobcová flétna, klarinet, sólový zpěv a hudební nauka, které učí dodnes. V roce 1994 se stává i členem a zpěvákem orchestru, který na základní umělecké škole působí, kde hraje na klarinet a saxofon.

Pan Miroslav Vacek také na této škole založil v roce 2004 dětský pěvecký sbor HLÁSEK ZUŠ Přeštice, jehož je sbormistrem a v roce 2008 ještě přípravný dětský pěvecký sbor MINIHLÁSEK.

Zástupcem ředitele je pan Dušan Rada, viz [Příloha č. 11], absolvent Plzeňské konzervatoře, který na škole vyučuje od roku 1997 hru na klavír a keyboard. Od vzniku dětského pěveckého sboru HLÁSEK ZUŠ Přeštice, doprovází sbor na klavír a také je od roku 2007 dirigentem Dechového orchestru při ZUŠ Přeštice.

ZUŠ Přeštice se může pochlubit nemalými úspěchy. Největší úspěchy získávají žáci Dechového orchestru na Mezinárodních festivalech, mažoretky Bohemia Přeštice na Mistrovstvích republiky v mažoretkovém sportu, žáci výtvarného oboru v celostátních výtvarných soutěžích a velké úspěchy slaví i pěvecké oddělení a hlavně Dětský pěvecký sbor Hlásek ZUŠ Přeštice.

²⁰ Základní umělecká škola Přeštice [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.zusprestice.cz/>

ZUŠ Přeštice je od prvního ledna 1996 příspěvkovou organizací s právní subjektivitou, jejímž zřizovatelem je Město Přeštice²¹.

Základní umělecká škola patří již dlouhou dobu mezi neodmyslitelnou součást hudebních tradic města Přeštice.

Hudební obor

Nejstarší obor na škole s mnohaletou úspěšnou tradicí. Tento obor umožňuje širokému okruhu zájemců přístup ke kvalitnímu hudebnímu vzdělání. Spousta bývalých žáků se uplatnila jako hudebníci v různých amatérských souborech, také byla řada nejlepších studentů přijata ke studiu na konzervatoři jak v Plzni, tak i v Praze. Někteří z absolventů působí v mnoha známých hudebních tělesech po celé republice anebo učí na různých uměleckých školách. Pro nejmladší děti, které by rádi začaly s hrou na nějaký hudební nástroj je určen předmět – Přípravná hudební výchova. Tento předmět je speciálně nastaven pro děti předškolního věku a žáky prvních ročníků základních škol. Děti jsou v tomto předmětu hravou formou seznamováni se základními informacemi z oblasti hudební teorie, ale hlavně zde zpívají a věnují se rytmu.

Pro starší žáky je zase připraven předmět – Hudební nauka. Tento předmět je součástí vyučování hry na jakýkoliv hudební nástroj, který je na základní umělecké škole vyučován a má žáky především seznámit se základními teoretickými znalostmi potřebnými pro nástrojovou hru. Tento předmět mají ale povinný i ti, kdo se na Základní umělecké škole věnují studiu pěvecké výchovy.

Škola poskytuje možnost studia i zájemcům z řad dospělých, a to ve studijním programu Studium pro dospělé.

Kvalita výuky je v hudebním oboru zajištěna vysoce kvalifikovanými pedagogy a prostory školy jsou vybaveny moderními hudebními nástroji a příslušenstvím potřebným pro kvalitní výuku. K prostorům školy patří i vlastní koncertní sál, který se nachází v budově ZUŠ Přeštice a je využíván i tanečním oddělením umělecké školy a také jako zkušebna pro Dechový orchestr či Dětský pěvecký sbor. Budova, v níž sídlí Hudební obor, se může pochlubit esteticky zajímavými a osobitě vyřešenými interiéry, které jsou výsledkem kreativní práce žáků s výtvarného oboru a jejich pedagogů, především paní učitelky Jany Boškové²².

²¹ *Základní umělecká škola Přeštice* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.zusprestice.cz/>

²² *Základní umělecká škola Přeštice* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.zusprestice.cz/>

Žáci Hudebního oboru se často a hlavně s velkými úspěchy zúčastňují různých soutěží, ať už pěveckých či soutěžíh ve hře na nástroj. Účinkují také na různých koncertech, přehlídkách a vystoupení, a to nejenom v Přešticích a okolí ale i mimo Plzeňský kraj a také v zahraničí. V roce 2007 navázala ZUŠ Přeštice spolupráci s Hudební školou v Kršku ve Slovinsku a od dubna 2008 se pořádají výměnné pobyty žáků z obou hudebních institucí.

Hudební soubory na ZUŠ Přeštice

Hudební soubory působící při ZUŠ Přeštice se mezi žáky ale i veřejností těší velké oblibě. Dospělí a zkušení hráči dechového oddělení se mohou stát členy Dechového orchestru ZUŠ Přeštice, a žáci z pěveckého oddělení, ale i ze všech jiných oborů, mohou navštěvovat Dětský pěvecký sbor HLÁSEK ZUŠ Přeštice.

3.2.1 Dechový orchestr ZUŠ Přeštice

Viz [Příloha č. 12]

Zakladatelem orchestru je pan Jan Kadlec, pod jehož taktovkou se orchestr poprvé představil veřejnosti, na zahajovacím koncertě, dne 15. listopadu 1994. Druhým dirigentem se stal pan Miroslav Kubal, který s orchestrem spolupracoval již od samého počátku jeho vzniku. Od roku 2007 jsou však vedoucími souboru zástupce ředitele pan Dušan Rada a pan Ladislav Chadt.

Orchestr má v dnešní době asi 30 členů, kteří jsou převážně složeny z pedagogů a žáků ZUŠ Přeštice. Repertoár orchestru se věnuje kromě klasických skladeb pro dechovku také skladbám pop music a skladbám ve swingovém rytmu. Orchestr nejčastěji hraje písně od autora dechové hudby pana Jaromíra Vejvody²³.

Za dobu své existence absolvoval orchestr spoustu veřejných vystoupení a to jak u nás, tak i v zahraničí. Představuje se převážně při nejrůznějších akcích v Přešticích a okolí, v Plzni, Praze, účastnil se také známého festivalu Kmochova Kolína a každoročně je k vidění na festivalu Vejvodova Zbraslav. Za hranice orchestr nejčastěji vyjíždí do Německa, především do města Nittenau, které je partnerským městem Přeštic, či do slovinského Kršku. Zde účinkoval orchestr na společném koncertu přeštické a kršské základní umělecké školy v roce 2011, kde slavil obrovský úspěch. Ale již v únoru 2004 orchestr vystupoval na mezinárodním festivalu ve městě Menton, které se nachází ve Francii na azurovém pobřeží, kde se orchestr také setkal s vynikajícím přijetím od tamního publika.

²³ *Základní umělecká škola Přeštice* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.zusprestice.cz/>

V loňském roce oslavil Dechový orchestr ZUŠ Přeštice své 20. výročí slavnostním koncertem, na kterém vystoupily také Pěvecký ansámblový soubor ZUŠ Přeštice a jako host Městská kapela z partnerského města Nittenau.

Mezi největší úspěchy Dechového orchestru ZUŠ Přeštice patří každoroční vystoupení na hudebním festivalu Vejvodova Zbraslav, kde orchestr získal v letech 2006, 2007, 2008, 2009 a 2014 diplom ve stříbrném pásmu, v roce 2007 diváckou cenu pro nejsympatičtější orchestr na festivalu a také ještě v roce 2008 zvláštní cenu poroty za sólový výkon pro pana Jana Šmata, hrajícího v orchestru na trubku.

Ale asi největší úspěch pro orchestr, je získání zlatého pásma na Mezinárodním soutěžním festivalu pěveckých sborů a orchestrů Young Prague v roce 2006.

Orchestr také nahrál několik CD a DVD, které je možno zakoupit v ZUŠ Přeštice, nebo také v Kulturním a komunitním centru města Přeštice.

3.2.2 HLÁSEK ZUŠ Přeštice

Viz [Příloha č. 13]

Dětský pěvecký sbor HLÁSEK byl založen roku 2004, současným ředitelem ZUŠ Přeštice panem Miroslavem Vackem, a navštěvují jej vybraní žáci všech oddělení hudebního oboru na ZUŠ Přeštice, ve věku od 9 do 21 let. Sbormistrem je jeho zakladatel Miroslav Vacek a klavírní doprovod sboru zajišťuje pan Dušan Rada. Po jeho založení ho navštěvovalo asi 20 dětí a v dnešní době má Hlásek 57 členů. Repertoár tvoří lidové písně, spirituály, skladby starých mistrů ale i současných skladatelů ale převážná část tvoří písně českých folkařů a folkových skupin, jako jsou: Vlasta Redl, Klíč, Fleret, Ginevra, Spirituál kvintet, Javory, Čechomor a spousta dalších. A dle mého názoru se tímto HLÁSEK liší od jiných dětských pěveckých sborů, zaměřených hlavně na lidové písně. Členové sboru ještě navíc v některých písních hrají kromě klavíru i na zobcové a příčné flétny a někdy je také učitelé ze ZUŠ Přeštice doprovází také na housle, klarinet, bicí nástroje, percuse a basovou kytaru. S vystupováním začal Hlásek v roce 2005²⁴. Přeštickému publiku se poprvé předvedl při koncertě k 1. výročí svého vzniku. Samozřejmě tomuto vystoupení předcházela důkladná příprava a to na pěveckém soustředění v Kaisrově Dvoře na Šumavě. Tato soustředění se stala pro sbor tradicí.

²⁴ *Základní umělecká škola Přeštice* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.zusprestice.cz/>

Dětský pěvecký sbor HLÁSEK také spolupracuje s příbramskou folkovou skupinou Ginevra. Často společně vystupují na různých koncertech a skupina se také stala kmotrem prvního vydaného CD HLÁSKU ZUŠ Přeštice, vydaném v roce 2006.

Hlásek se pravidelně zúčastňuje soutěže dětských pěveckých sborů v Rokycanech a v roce 2010 se probjoval do celostátního kola, které se konalo v Rychnově nad Kněžnou. Sbor se také již čtyřikrát zúčastnil hudebního festivalu Plzeňské notování, který je pořádán plzeňským smíšeným sborem Canticorum. Koncerty sboru proběhly na mnoha místech naší republiky ale tak v zahraničí. Hláseksi na koncertech zazpíval třeba i s vítězkou první řady pořadu Česko hledá Superstar Anetou Langerovou, panem Jaroslavem Uhlířem, jehož písně má sbor v repertoáru, a také třeba s Jaroslavem Samsonem Lenkem. Jaroslav Samson Lenk se také stal kmotrem druhého CD sboru, které bylo vydáno v roce 2009.

3.2.3 MINIHLÁSEK ZUŠ Přeštice

Viz [Příloha č. 14]

Dětský pěvecký sbor Minihlásek vznikl v roce 2008, a to jako přípravný sbor HLÁSKU ZUŠ Přeštice. Navštěvují jej děti ve věku od 5 do 9 let, a ti z nich, kteří úspěšně složí přijímací zkoušky, mohou přestoupit do hlavního sboru při ZUŠ Přeštice, do Hlásku. Minihlásek má v současné době 37 členů. Repertoár tvoří převážně lidové písně, v době adventu zase koledy a Vánoční písně. Sbormistrem je stejně jako u Hlásku pan Miroslav Vacek a na klavír je doprovázen panem Dušanem Radou.

V roce 2014 Minihlásek natočil spolu s Hláskem společné CD, které bylo pokřtěno na koncertě k desátému výročí založení sboru Hlásek, který se konal v kulturním zařízení města Přeštice, dne 24. 10. 2014. Kmotrem CD byla opět folkové seskupení Ginevra, která byla hostem koncertu²⁵.

Dětský pěvecký sbor Minihlásek také pravidelně vydává koncertní DVD, k příležitosti výročí sboru a také s Vánočními písněmi.

V roce 2010 vybojoval sbor Minihlásek stříbrné pásmo v krajském kole Celostátní soutěžní přehlídky dětských pěveckých sborů a o rok dříve získal také stříbrné pásmo na krajském kole v Rokycanech.

²⁵ *Základní umělecká škola Přeštice* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.zusprestice.cz/>

3.3 Pěvecké sbory při základní škole Josefa Hlávky

V Přešticích dříve existovaly dvě základní devítileté školy. Na obou vznikly pěvecké sbory. Na 1. ZŠ vedla sbor Antonie Sýkorová, na 2. ZŠ Věra Brunátová. Oba pěvecké sbory vystupovaly na různých společenských akcích, účastnily se i soutěží tvořivosti mládeže, kde členové sboru získali přední umístění v sólovém zpěvu, duu i triu. Po odchodu těchto sbormistryň jejich místa převzaly na 1. ZŠ Hana Valachová, na 2. ZŠ Anna Šteinerová. Sbor 2. ZŠ řídila Anna Šteinerová od roku 1977. Za jejího působení se sbor každoročně připravoval na soutěž Zlatá snítka pořádanou Okresním kulturním střediskem Přeštice. Velkým úspěchem pro tento sbor bylo získání zlatého pásma v okresním kole soutěže Písně přátelství v roce 1988²⁶.

Skalka

viz [Příloha č. 15]

V roce 1988 došlo ke spojení 1. a 2. ZŠ a tím i ke spojení obou sborů. První rok řídily sbor obě sbormistryně a v dalších letech pokračovala jen Anna Šteinerová. Sbor navázal přátelství s tanečním kroužkem ZŠ Kozojedy a velmi dobré vztahy udržoval také se zahraničním sborem z Nittenau v NSR. Každé dva roky se sbor zúčastňoval školních akademií, pravidelnými se staly i vánoční a jarní koncerty i častá vystupování s ženským pěveckým sborem Carmina Přeštice.

Významný se pro sbor stal rok 1995. Sbor získal stříbrné pásmo na regionální soutěži pěveckých sborů, ale také se ustanovil oficiální název souboru Skalka. Stalo se tak 26. 5. na společném koncertě prvního a druhého stupně ZŠ Přeštice. Mladší zpěváci dostali jméno Skaláček a starší Skalka, na počest pěveckého spolku Skála, který v minulosti v Přešticích působil²⁷.

Dalším velkým úspěchem Skalky pod vedením Anny Šteinerové bylo v roce 1997 umístění v bronzovém pásmu regionální přehlídky dětských pěveckých sborů konané v Plzni a o dva roky později získání stříbrného pásma v téže soutěži.

²⁶ *Základní škola Josefa Hlávky* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <https://www.zsprestice.cz/index.php?id=historie>

²⁷ *Základní škola Josefa Hlávky* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <https://www.zsprestice.cz/index.php?id=historie>

Od roku 1998 společně s Annou Šteinerovou řídila sbor Vladimíra Straková. Tradicí sboru se od roku 1999 stala prázdninová soustředění, kde se členové mohli intenzivně věnovat nácvičku písni a přípravě vystoupení plánovaných vždy na nadcházející školní rok.

V roce 2004 se Skalka dočkala svého prvního kompaktního disku s názvem Ty naše písničky české. Po natočení tohoto CD ukončila se sborem dlouholetou činnost sbormistryně Anna Šteinerová a v její práci pokračuje Vladimíra Straková.

Ta přebrala velmi kvalitní dětský pěvecký sbor, který vždy patřil mezi dobré sbory okresu Plzeň-jih. Sbormistryně se věnuje i nadále hlasové výchově, pokračuje v započatých aktivitách, jako např. pravidelných koncertech, sborových výměnách, spoluprací s jinými sbory, atd.

Za dobu existence sboru Skalka se několikrát vystřídal klavírní doprovod. Nejprve ho zajišťovaly žákyně zpívající ve sboru, poté začala spolupráce s místní Základní uměleckou školou.

Skaláček

Viz [Příloha č. 16]

Na prvním stupni ZŠ pracoval pěvecký kroužek pod vedením Evy Kučerové. Sbory 1. a 2. stupně spolupracovaly a uskutečňovaly společné vánoční koncerty na ukončení školního roku. Eva Kučerová doprovázela oba sbory i sólisty při koncertech a soutěžích na klavír.

Ve sboru Skaláček zpívají žáci 1. - 5. ročníku. V dnešní době je počet dětí ve sboru 31, a jsou to jak dívky, tak i chlapci. Repertoár tvoří hravé a rytmické písničky různých žánrů. Děti rády zpívají písně Pavla Nováka, Františka Nedvěda, Jiřího Suchého, lidové písně i úpravy lidových písní. Oblíbenými jsou i písně, které pro ně skládá paní učitelka Eva Kučerová. Skaláček často vystupuje pro rodiče a veřejnost. Každoročně pořádají předvánoční zpívání na schodech v budově školy pro všechny žáky, kdy celá škola zpívá koledy.

Na konci každého školního roku pořádá Skaláček společně s kroužkem Přeštické flétničky pod vedením Vlasty Holé koncert pro rodiče a širokou veřejnost. Sbor také vystupuje na pravidelných školních akademiích.

Skaláček také nahrál, ve spolupráci s rádiem FM Plus, již 5 CD: Skaláček, Bala-Balinda, Vánoce 1998, Písničky z vánočního plyše a Honky Tonky²⁸.

²⁸ *Základní škola Josefa Hlávky* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <https://www.zsprestice.cz/index.php>

3.4 Carmina Přestice

Viz [Příloha č. 17]

Carmina Přestice je ženský amatérský pěvecký sbor, který vznikl v roce 1989. Sbor byl založen paní Miluší Volákovou, která je dodnes aktivní členkou sboru a také ve sboru zastávala funkci manažera, ale na tomto postu ji pak nahradila jiná členka souboru, paní Jaroslava Žilová. Původní složení tvořilo 26 členek, v dnešní době se počet členek pohybuje okolo 30, s tím že každý rok přijdou v průměru dvě nové zpěvačky ale zase naopak, některé členky soubor opustí. Členkami jsou ženy různého věku, od studentek až po zkušené zpěvačky. Všechny členky souboru jsou amatérské zpěvačky.

Po vzniku sboru, v roce 1989, oslovila zakladatelka Miluše Voláková pana Jiřího Langmajera, absolventa pěveckého oddělení pražské konzervatoře a učitele, s nápadem, že jako přestický rodák, je ten pravý, kdo by měl nově vzniklý pěvecký soubor sbormistrovat. Pan Langmajer, který v tu dobu vedl smíšený pěvecký sbor Cantate v Rokycanech, souhlasil a téměř 16 let utvářel výraznou image souboru s důrazem na hudebně výrazové prostředky²⁹.

V roce 1996 roli sbormistra převzal Martin Laxa z Mostu, který na zkoušky sboru dojížděl až z dalekého Mostu. Rok 2012 se stal pro Carminu zlomovým. Carmina musela ukončit spolupráci s Mgr. Martinem Laxou. Důvodem byly stále se snižující dotace na činnost Carminy a tím nemožnost financovat dojíždění pana sbormistra.

Od července 2012 se ujal vedení Carminy pan Jan Šmat, DiS. V roce 2009 ukončil studium na Plzeňské konzervatoři, obor hra na trubku, absolutoriem u prof. Josefa Plasse. Vyučuje v ZUŠ v Přesticích je aktivním hudebníkem - hráč u 35. pěšího pluku v Plzni, Písecký symfonický orchestr, pošumavská Úhlavanka, Domažličanka, kapela prof. Jiřího Žurka, Taneční orchestr Ozvěny, žesťový dechový kvartet Tomáše Bastla a malá kapela Františka Opla.

Repertoár Ženského pěveckého sboru je velmi rozmanitý. Obsahuje starou hudbu, úpravy lidových písní, koledy a vánoční písně, tvorbu domácích autorů i černošské spirituály. Na programu má Carmina rovněž muzikálové melodie, jazz a swing. Často jsou zpívány i písně ve stylu country. Carmina zpívá nejen v rodném jazyce, ale i anglicky, italsky, slovensky, slovensky nebo latinsky či francouzsky.

Sbor spolupracuje také s jinými hudebními tělesy jako např.: Vox Melodica II, Rangers a částí Smíšeného pěveckého tělesa Cantate Rokycany. Country skupina Rangers – Plavci oslovila

²⁹ Carmina Přestice [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://carmina.webnode.cz/>

Carminu v roce 2009 a spolupracovali spolu na nahrávání DVD a CD a dále pak na televizním natáčení v divadle Hybernia a několika dalších společných koncertech. Za dobu působení prvního sbormistra Jiřího Langmajera nastudoval sbor přibližně 300 skladeb. Pod vedením druhého sbormistra Martina Laxy dalších 50. Pravidelně každý rok pořádá Carmina letní soustředění, kde tento repertoár docvičuje a připravuje nové skladby na nadcházející koncertní sezónu³⁰.

Za dobu své existence natočila Carmina tři CD, první Carmina – Ave Maria v roce 1997, druhé Tančírna je z roku 2000 a poslední má název Z profilu a vzniklo v roce 2010.

Obrovskou poctou se pro Carminu stalo věnování skladby Zapomenutá skladatelem, profesorem Jaromírem Bažantem.

Během 25 let svého působení se CARMINA zúčastnila řady tuzemských i zahraničních festivalů a vždy velmi úspěšně reprezentovala svůj kraj.

V roce 2001 získal soubor třetí místo v kategorii jazz a pop na německém festivalu Cäcilia Chortage Lindenholzhausen, a v roce 2002 následovala zlatá medaile v kategorii lidová hudba na mezinárodním festivalu Svátky písní v Olomouci.

V roce 2005 se Carmina vydala na velice úspěšné koncertní turné po Španělsku. Sbor vystoupil ve Španělsku celkem čtyřikrát, a pokaždé byly sály o kostely plné posluchačů. Carmina se také zúčastnila festivalu pěveckých sborů v Kulturním centru Zahrada v Práce a to v letech 2005 a 2006.

V roce 2007 získal sbor stříbrné pásmo v sekci lidová píseň, na 1. mezinárodním festivalu pěveckých sborů, Cantat Slovakia, v Bratislavě.

Další významnou účastí sboru bylo vystupování na mezinárodním festivalu v italském Lago di Grada, v roce 2009.

V roce 2011 se sbor zúčastnil festivalu sborového zpěvu, s hodnocením odborné poroty, Plzeňské notování.

Roku 2012 se Carmina dočkala zisku dalšího stříbrného pásma, na mezinárodní soutěži, Praga Cantat³¹.

³⁰ *Carmina Přeštice* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://carmina.webnode.cz/>

³¹ Carmina - 3. Kronika Ženského pěveckého sboru Carmina Přeštice, 2004 – 2010, s. 98.

3.5 Hudební club Přeštická stodola

Viz [Příloha č. 18]

Přeštická stodola je asi jediný hudební club v Přešticích, který pořádá pravidelné páteční a sobotní akce, a to jak s živou kapelou, nebo jen s puštěnou produkcí hudby.

Klub byl otevřen 15. 2. 2002, a vznikl celkovou rekonstrukcí hospodářské budovy, která dříve sloužila jako nucený výsek, udírny a obchod s masem. Rekonstrukce začala roku 2000 a dokončena byla roku 2002. Club má plochu asi 400 metrů čtverečných. V jedné části se nachází dvě bowlingové dráhy s barem a jukeboxem, a ve druhé se nachází velký bar, galerie s balkonem a rozměrný taneční parket s pódium, viz [Příloha č. 19]. Club byl otevřen 15. 2. 2002, ale vzhledem ke spoustě okolností, bylo možné prostory plně využít až po akustických úpravách na začátku roku 2003. V roce 2004 byla upravena i venkovní část objektu, kde se v dnešní době nachází venkovní posezení a hřiště na pétanque³².

Každý pátek a sobotu se zde konají tematické akce a dvakrát do měsíce zde vystupuje živá kapela. Přeštická stodola se nezaměřuje pouze na jeden hudební styl, proto si zde již zahrály kapely ve stylu rock, metal, reagge, SKA, hip hop ale i folkové seskupení, a další. Jmenovitě mohu vyzdvihnout například Tleskač, The Switch, Vysací Zámek, Sto Zvířat, Ready Kirken, Prago Union, a spousta dalších. Stodola, poskytuje možnost i mladým neznámým uskupením, jako je například Přeštická skupina Emesis, která měla tu možnost zahrát si ve Stodole již třikrát.

³² *Hudební club Přeštická stodola* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.prestickastodola.cz/o-nas>

3.6 Emesis

Viz [Příloha č. 20]

Je čistě přeštická rocková hudební skupina. Vznikla 1. ledna roku 2013. Její původní název byl Přestyče, ale asi po půl roce byl změněn na současný název Emesis. Skupina má 5 členů a jejich věk se pohybuje v rozmezí od 18 do 22 let. Zpěvákem je Štěpán Mráz, který současně působí i v pěveckém ansámblovém souboru při ZUŠ Přeštice.

Kapela se na podzim roku 2013 zúčastnila soutěže začínajících kapel RockstarT, kde se umístila na skvělém třetím místě.

Repertoár tvoří vlastní tvorba, převážně v rockovém duchu, ale také covery známých českých hudebních skupin, kterými skupina oživuje svoje vystoupení.

Skupina vystoupila již i na dvou benefičních akcích, konaných ve prospěch dětského hem-onkologického centra v Plzni.

Členové skupiny Emesis

Zpěv – Štěpán Mráz

bicí – Dominik Hajžman

kytara – Pavel Strejc

kytara – Ondřej Důbrava

basová kytara – Pavel Hamrle

3.7 Haydnovy hudební slavnosti

Haydnovy hudební slavnosti jsou nejdéle trvající přehlídkou staré hudby v republice.

Mezinárodní hudební festival Haydnovy hudební slavnosti jsou významnou kulturní událostí Plzeňského kraje. Konají se od roku 1993 v upomínku na působení Josepha Haydna jako kapelníka zámecké hudby Karla Josefa hraběte Morzina na zámku v Dolní Lukavici v letech 1758 – 1760. Tento pobyt je spojován s počátkem Haydnovy symfonické tvorby – první Haydnova symfonie D dur, označovaná jako Lukavická.

Na programu festivalu jsou skladby Haydnovy a jeho současníků v podání domácích i zahraničních interpretů klasicistní hudby, se zaměřením na použití autentických hudebních materiálů a nástrojů. Například z Anglie, USA, Německa, Rakouska, Nizozemí, Itálie, Maďarska a Slovenska.

Haydnovy hudební slavnosti, které se z počátku konaly převážně v Dolní Lukavici a nejbližším okolí, se postupně rozšířily i do dalších míst – zámků a kostelů jižního Plzeňska – míst, pro které byla hudba tohoto období převážně skládána.

Součástí Haydnových hudebních slavností, které se konají pravidelně ve druhé polovině měsíce září, jsou také mezinárodní sympozia, na nichž si přední hudební teoretici a badatelé vyměňují nejnovější poznatky o hudbě, skladatelích a hudebnících klasicizmu.

Pořadatelem slavností je Česká společnost Josepha Haydna a Obec Dolní Lukavice, spolupořadatelé Obecní úřady obcí a měst kde se konají koncerty a další kulturní instituce. Slavnosti se nekonají pouze v Dolní Lukavici, ale mezi festivalová místa patří i Blovice, Dobřany, Chotěšov, Letiny, Lužany, Nebílovi, Nezdice, Prusiny, Přeštice, Příchovice, Řenče, Starý Plzenec a také Štěnovice³³.

V letošním roce proběhne již 23. Ročník tohoto festivalu.

³³ *Haydnovi hudební slavnosti* [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://haydn-festival.eu/cz/2015/festivalova-mista/>

Závěr

Úkolem mojí bakalářské práce bylo popsat a zmapovat hudební život v Přešticích. Snažila jsem se proto do této práce zahrnout všechny soubory a instituce, které se na hudebním životě v Přešticích podílí. Nejdříve jsem se snažila ve stručnosti nastínit hudební minulost obce, která byla více než zajímavá. Ale hlavním tématem práce byla především současnost, které jsem se snažila věnovat již více. Zaměřila jsem se na instituce a soubory, jako je Kulturní a komunitní centrum města, ženský pěvecký sbor Carmina, Základní umělecká škola a její hudební soubory, či sbory při Základní škole, které nejvíce utváří hudební obraz města Přeštic.

Také jsem se věnovala blízkému okolí, Dolní Lukavici a Lužanům, které mají také svoji zajímavou hudební minulost.

Bohužel, dle mého názoru, v dnešní době hudební život na Přešticku značně poklesl, oproti své kulturně a hudebně pestré minulosti, ve které figurovala tak velká jména jako Antonín Dvořák, či Joseph Haydn.

Největším problémem při psaní asi byla otázka, co vše mám do této práce zařadit. Jelikož o spoustě témat, které v mojí bakalářské práci zmiňuji, jsem získala pouze stručné informace a nebyla jsem si jistá, jestli je mám do svojí práce zařadit. Jako například o Přeštických pivních slavnostech, které zmiňuji pouze velice stručně. Ale bez nich by můj výzkum nebyl úplný.

Resumé

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo zmapovat a utřídit hudební život v Přešticích. Moje práce se nejdříve věnuje historii obce a také nedalekého okolí Dolní Lukavice a Lužan, a poté popisuje jednotlivé spolky, instituce, a události, které se na kulturním a především hudebním dění v Přešticích a okolí podílejí. Tato práce je také doplněna o obrazové přílohy.

Summary

The main objective of this thesis was to survey and classify musical life in Prestice. My work is dedicated to the earliest history of the village and nearby attractions, Lower Lukavice and Lužan, and then describes the various associations, institutions, and events in the cultural and musical events especially in Prestice and neighborhood involved. This work is also complemented by an image attachment.

Seznam literatury

3. Kronika Ženského pěveckého sboru Carmina Přeštice, 2004 – 2010

FOUD, Karel a Tomáš KAREL. *Historicko - turistický průvodce č. 12 Jižní plzeňsko*. Domažlice: Nakladatelství Českého lesa, 1999. ISBN 80-86125-09-2.

KLEPSOVÁ, Eva. *Historie Dolní Lukavice do roku 1945*. Dolní Lukavice, 2009. ISBN 978-80-254-5444-2.

KLEPSOVÁ, Eva. *Co se do knihy Historie Dolní Lukavice do roku 1945 nevešlo*. Dolní Lukavice, 2013. ISBN 978-80-260-6445-9.

KOKOŠKOVÁ, Věra. *130 let zpěváckého spolku Skála v Přešticích*. KZ Přeštice, 1998.

PĚCHOUČEK, František. *Za vesnickými muzikanty*. Klatovy, 1995. ISBN 80-902188-22.

Město Přeštice [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.prestice-mesto.cz/turistika/historie-mesta-v-datech>

Carmina Přeštice [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://carmina.webnode.cz/>

Haydnovi hudební slavnosti [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://haydn-festival.eu/cz/2015/festivalova-mista/>

Kulturní a Komunitní centrum Přeštice [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.kzprestice.cz/index.html>

Obec Lužany [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.obec-luzany.cz/>

Hudební club Přeštická stodola [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.prestickastodola.cz/o-nas>

Jaroslav Bradáč. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_Bradáč

Základní škola Josefa Hlávky [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <https://www.zsprestice.cz/index.php?id=historie>

Základní škola Josefa Hlávky [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <https://www.zsprestice.cz/index.php>

Základní umělecká škola Přeštice [online]. [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.zusprestice.cz/>

Jmenný rejstřík

Auguston, Jakub

Bach, Johann Sebastian

Bastl, Tomáš

Bažant, Jaromír

Bendl, Karel

Borovička, Josef

Bošková, Jana

Bradáč, Jaroslav

Bradáč, Ladislav

Bradáč, Otakar

Brauner, Ferdinand

Brunetová, Vlastimila

Brunátová, Věra

Čajkovskij, Petr Iljič

Čelakovský, František Ladislav

Dientzenhofer, Kilián Ignác

Dvořák, Antonín

Dvořáková, Milena

Důbrava, Ondřej

Erben, Karel Jaromír

Erwin, Hugo Daman

Flasch, Johann Friedrich

Fibich, Zdeněk

Fikrle, Václav

Flaksa, Matěj

Foerster, Josef Bohuslav

Fuka, Václav

Haffenecker, Antonín

Hajžman, Dominik

Haken, Eduard

Hamrle, Pavel

Haydn, |Joseph

Hlávka, Josef
Hlávková, Zdeňka
Hlávková, Marie
Hofbauer, Arnošt
Hofman, Karel
Holá, Vlasta
Horníková, Anna
Chadt, Ladislav
Ibanez, Luis Battle
Jahelka, František
Janáček, Leoš
Jindřich, Jindřich
Jiskra, Hanuš
Jobst, Karel
Joran, Jaromír
Kadlec, Jan
Kahles, Jindřich
Klička, Václav
Kodetová, Sylvia
Kožíšek, Josef
Kříčka, Jaroslav
Kubal, Miroslav
Kučerová, Eva
Kuňev, Boris
Langerová, Aneta
Langmajer, Jiří
Laxa, Martin
Lenk, Jaroslav Samson
Levý, Jan
Lurago, Anselmo
Mácha, Karel Hynek
Malý, Ladislav
Mařák, Julius
Masaryk, Tomáš Garrigue

Mašek, Josef
Mašek, Martin
Mašek, Pavel
Mašek, Václav
Mašek, Vojtěch
Mixová, Ivana
Míšková, Martina
Mjaskovski, Nikolaj Jakovlevič
Morzin, Karl Joseph
Mráz, Štěpán
Muller, Adolf
Nedbal, Oskar
Nedvěd, František
Novák, Pavel
Novák, Vítězslav
Novotný, Bedřich
Ohman, Friedrich
Opl, František
Panenka, Jan
Pelnář, Jiří
Plass, Josef
Preé, František Ignác
Preis, Jaroslav
Preisler, Jan
Příbyl, Karel
Rada, Dušan
Randa, Antonín
Rebec, Josef
Redl, Vlasta
Ryba, Jakub Jan
Sehling, Josef Antonín
Schelinger, Milan
Sieber, Josef
Sládek, Josef Václav

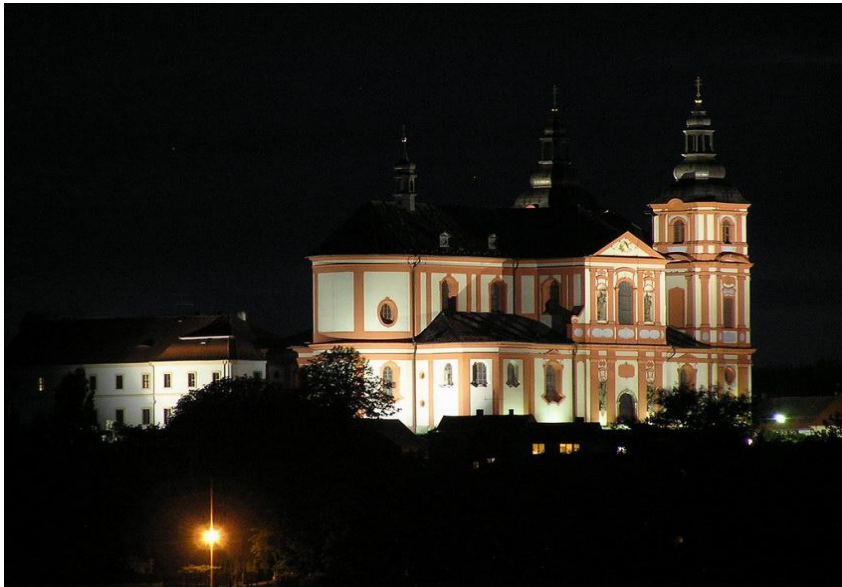
Smetana, Bedřich
Smolík, Jakub
Soukupová, Věra
Stach, Václav
Straková, Vladimíra
Streer, Amand
Strejc, Pavel
Suchý, Jiří
Suk, Josef
Sýkorová, Antonie
Šantavý, Tomáš
Širc, Jiří
Šmat, Jan
Šrubař, Tomáš
Šteinerová, Anna
Šusta, Jaroslav
Švík, Václav
Tauberová, Maria
Toman, Josef
Uhlíř, Jaroslav
Vacek, Miroslav
Valachová, Hana
Vejvoda, Jaromír
Voláková, Miluše
Vrba, Karel
Vrchlický, Jaroslav
Wihman, Hanuš
Wítek, Antonín
Zemanová, Barbora
Zubatý, Josef
Zeyer, Julius
Žídek, Ivo
Žilová, Jana

Seznam příloh

1. Foto kostela Nanebevzetí panny Marie
2. Foto Domu historie Přešticka
3. Portrét Jakuba Jana Ryby
4. Pomník Jakuba Jana Ryby v Přešticích
5. Zámek v Dolní Lukavici
6. Portrét Josepha Haydna
7. Portrét Josefa Hlávky
8. Zámek v Lužanech
9. Budova Základní umělecké školy
10. Foto ředitele ZUŠ Přeštice
11. Foto zástupce ředitele ZUŠ Přeštice
12. Foto Dechového orchestru ZUŠ Přeštice
13. Foto Hlásku ZUŠ Přeštice
14. Foto Minihlásku ZUŠ Přeštice
15. Foto Skalky
16. Foto Skaláčku
17. Foto Carminy
18. Foto Přeštické stodoly
19. Foto parketu Přeštické stodoly
20. Foto hudební skupiny Emesis

Přílohy

Příloha č. 1

Nasvícený kostel Nanebevzetí panny Marie

(<http://www.fotoaparar.cz/index.php?r=25&rp=235001&gal=photo>)

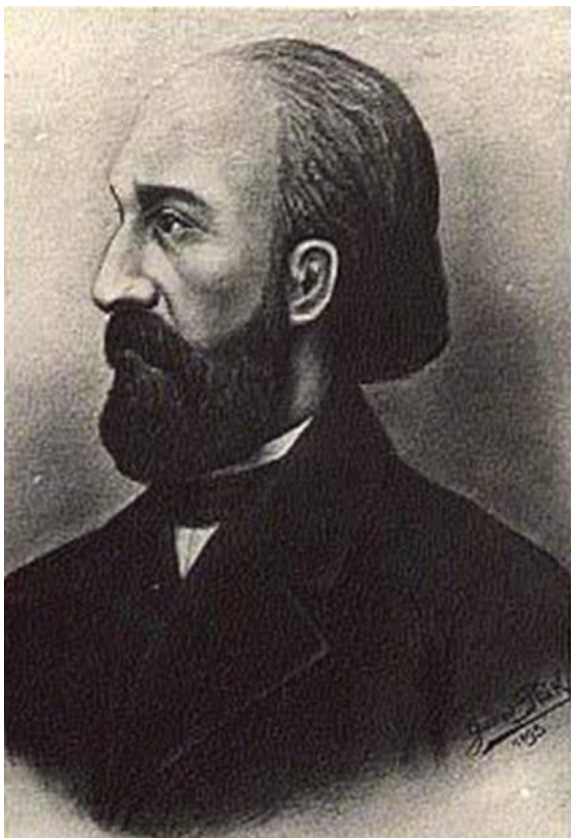
Příloha č. 2

Dům historie Přesticka

(http://turistickyatlas.cz/vse/misto/6878_dum-historie-presticka.html)

Příloha č. 3

Jakub Jan Ryba

(http://cs.wikipedia.org/wiki/Jakub_Jan_Ryba)

Příloha č. 4

Památník Jakuba Jana Ryby

(<http://www.prestice-mesto.cz/kultura/kulturni-pamatky-v-presticich>)

Příloha č. 5

Zámek v Dolní Lukavici

(http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Doln%C3%AD_Lukavice_-_Z%C3%A1mek.jpg)

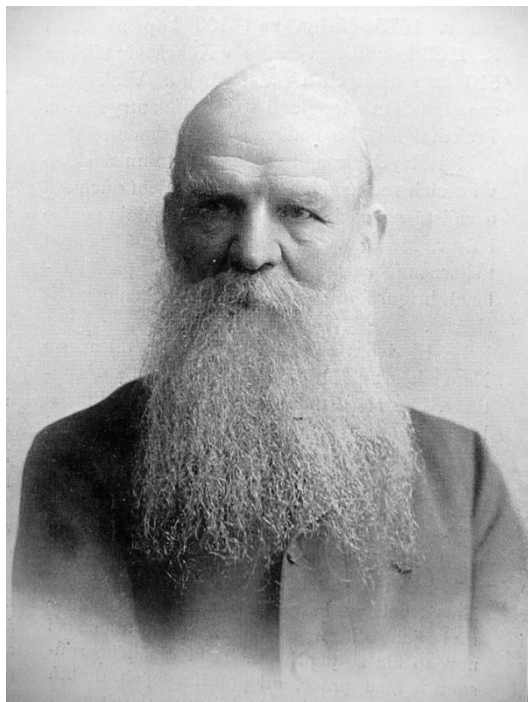
Příloha č. 6

Joseph Haydn

([http://en.wikipedia.org/wiki/Armida_\(Haydn\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Armida_(Haydn)))

Příloha č. 7

Josef Hlávka

(http://en.wikipedia.org/wiki/Josef_HI%C3%A1vka)

Příloha č. 8

Zámek v Lužanech

(http://mikim.rajce.idnes.cz/Luzany_cervenec_2011/)

Příloha č. 9

Budova Základní umělecké školy

(http://www.zusprestice.cz/?cont=oborhudebni&cont2=foto&slozka=hudebni&gal=00010_hobor01)

Příloha č. 10

Ředitel ZUŠ Přeštice Miroslav Vacek

(<http://www.zusprestice.cz/?cont=onas&cont2=ucitele&uc=vacekmiroslav>)

Příloha č. 11

Zástupce ředitele ZUŠ Přeštice Dušan Rada

(<http://www.zusprestice.cz/?cont=onas&cont2=ucitele&uc=radadusan>)

Příloha č. 12

Dechový orchestr ZUŠ Přeštice

(<http://www.zusprestice.cz/?cont=dechovyorchestr>)

Příloha č. 13

Hlásek ZUŠ Přeštice

(<http://www.zusprestice.cz/?cont=hlasek&cont2=foto>)

Příloha č. 14

Minihlásek ZUŠ Přeštice

(<http://www.zusprestice.cz/?cont=hlasek&cont2=foto>)

Příloha č. 15

Skalka

(http://www.skolkaprestice.cz/?strana=fotogalerie&slozka=02_rok1011&galerie=1293205202_hzm)

Příloha č. 16

Skaláček

(http://www.zsprestice.cz/skola_php/09-10-skal-flet-jaro/img00005.htm)

Příloha č. 17

Ženský pěvecký sbor Carmina

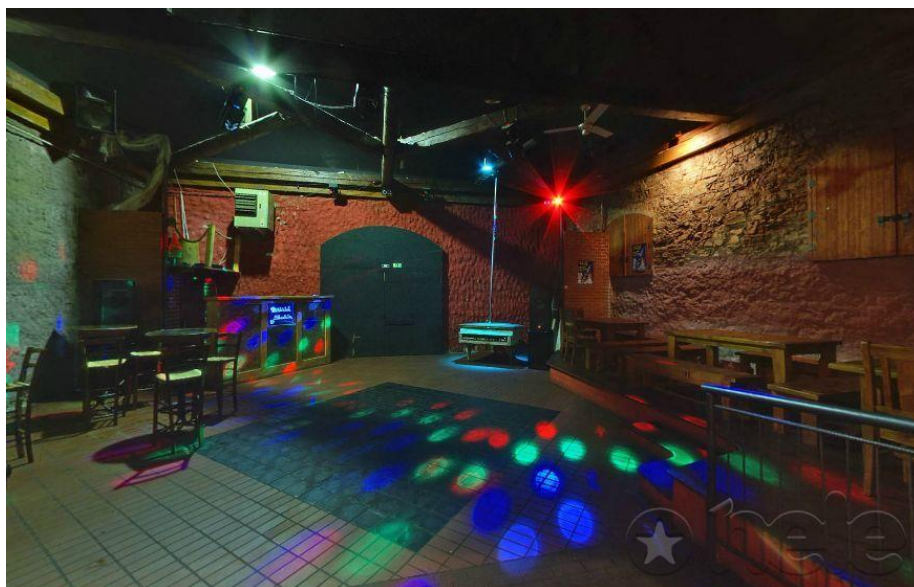
(http://plzensky.denik.cz/kultura_region/carmina-z-prestic-slavi-ctvrt-stoleti-20141023.html)

Příloha č. 18

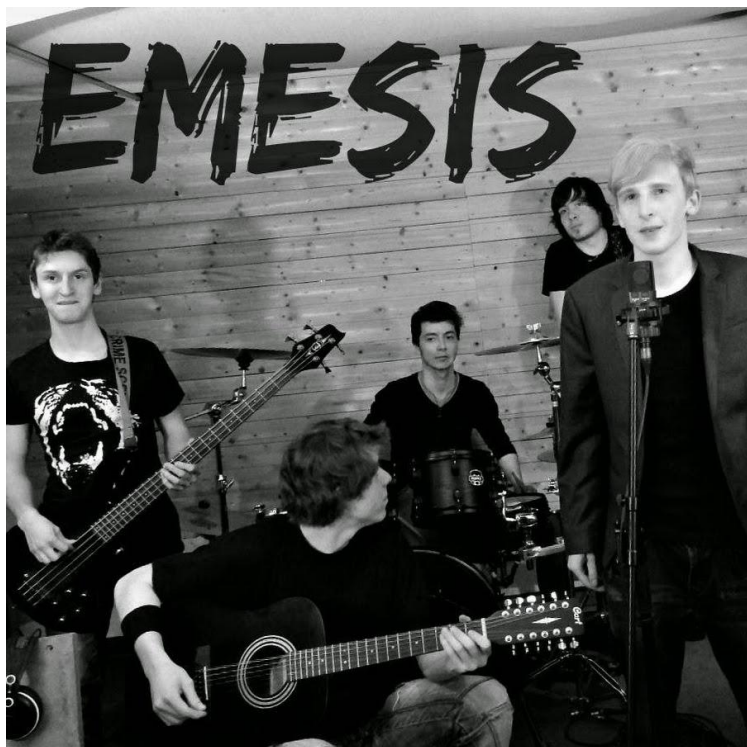
Hudební club Přeštická stodola
(<http://www.prestickastodola.cz/o-nas>)

Příloha č. 19

Taneční parket v Přeštické stodole
(<http://www.hele.cz/presticka-stodola>)

Příloha č. 20

Hudební skupina Emesis

(<https://cs-cz.facebook.com/Emesis.band>)

Příloha č. 21

Jmenný seznam

J. S. Bach	str. 17
J. Bažant	str. 31
K. Bendl	str. 16
J. Borovička	str. 15, 16
J. Bošková	str. 24
J. Bradáč	str. 13
L. Bradáč	str. 13
O. Bradáč	str. 13
F. A. Brauner	str. 10
V. Brunetová	str. 14
V. Brunátová	str. 28
F. L. Čelakovský	str. 15
K. I. Dientzenhofer	str. 9
A. Dvořák	str. 6, 13, 16, 18, 35
M. Dvořáková	str. 13
O. Důbrava	str. 33
K. J. Erben	str. 18
H. D. Erwin	str. 9
J. F. Flasch	str. 17
Z. Fibich	str. 13, 16
V. Fikrle	str. 15, 16
M. Flaksa	str. 14
J. B. Foerster	str. 14, 16, 18
V. Fuka	str. 14
A. Haffenecker	str. 9
D. Hajžman	str. 33
E. Haken	str. 13
P. Hamrle	str. 33
J. Haydn	str. 6, 35
J. Hlávka	str. 6, 10, 11, 12, 18
Z. Hlávková	str. 18
M. Hlávková	str. 19

A. Hofbauer	str. 9
K. Hofman	str. 18
V. Holá	str. 29
A. Horníková	str. 15, 16
L. Chadt	str. 25
L. B. Ibanez	str. 14
F. Jahelka	str. 13
L. Janáček	str. 16
J. Jindřich	str. 14, 16
H. Jiskra	str. 15
K. Jobst	str. 10
J. Joran	str. 13
J. Kadlec	str. 25
J. Kahles	str. 15
V. Klička	str. 16
S. Kodetová	str. 13
J. Kožíšek	str. 19
J. Kříčka	str. 16
M. Kubal	str. 25
E. Kučerová	str. 29
B. Kuňev	str. 14
A. Langerová	str. 27
J. Langmajer	str. 30, 31
M. Laxa	str. 30
J. S. Lenk	str. 27
J. Levý	str. 17
A. Lurago	str. 9
K. H. Mácha	str. 10
J. Martovský	str. 15, 16
J. Mařák	str. 18
T. G. Masaryk	str. 11
J. Mašek	str. 17
M. Mašek	str. 17, 18
I. Mixová	str. 13

Mgr. M. Mišková	str. 29
N. J. Mjaskovski	str. 14
K. J. Morzin	str. 16
Š. Mráz	str. 33
A. Muller	str. 15
O. Nedbal	str. 18
F. Nedvěd	str. 29
P. Novák	str. 29
V. Novák	str. 13, 16
F. Ohman	str. 9
J. Panenka	str. 14
J. Pelnář	str. 15
J. Plass	str. 30
F. I. Preé	str. 9
J. Preis	str. 10
J. Preisler	str. 9
D. Rada	str. 23, 25, 26, 27
A. Randa	str. 18
J. Rebec	str. 10
J. J. Ryba	str. 6, 10, 11, 12, 18
J. A. Sehling	str. 17
M. Schelinger	str. 21
J. Sieber	str. 9
J. V. Sládek	str. 18
B. Smetana	str. 13, 15, 16
J. Smolík	str. 21
V. Soukupová	str. 13
V. Stach	str. 10
V. Straková	str. 28, 29
A. Streer	str. 9
P. Strejc	str. 33
J. Suchý	str. 29
J. Suk	str. 6, 14, 18
A. Sýkorová	str. 28

T. Šantavý	str. 9
J. Šmat	str. 26, 30
T. Šrubař	str. 13
A. Šteinerová	str. 28, 29
J. Šusta	str. 18
V. Švík	str. 13
M. Tauberová	str. 13
J. Toman	str. 17
J. Uhlíř	str. 27
M. Vacek	str. 23, 26, 27
J. Vejvoda	str. 25
M. Voláková	str. 30
K. Vrba	str. 18
J. Vrchlický	str. 18
H. Wihman	str. 18
A. Wítek	str. 17
B. Zemanová	str. 21
J. Zubatý	str. 18
J. Zeyer	str. 18
I. Žídek	str. 13
J. Žilová	str. 30